

10 céntims cada número per tot Espanya

Números atrassats 20 céntims.

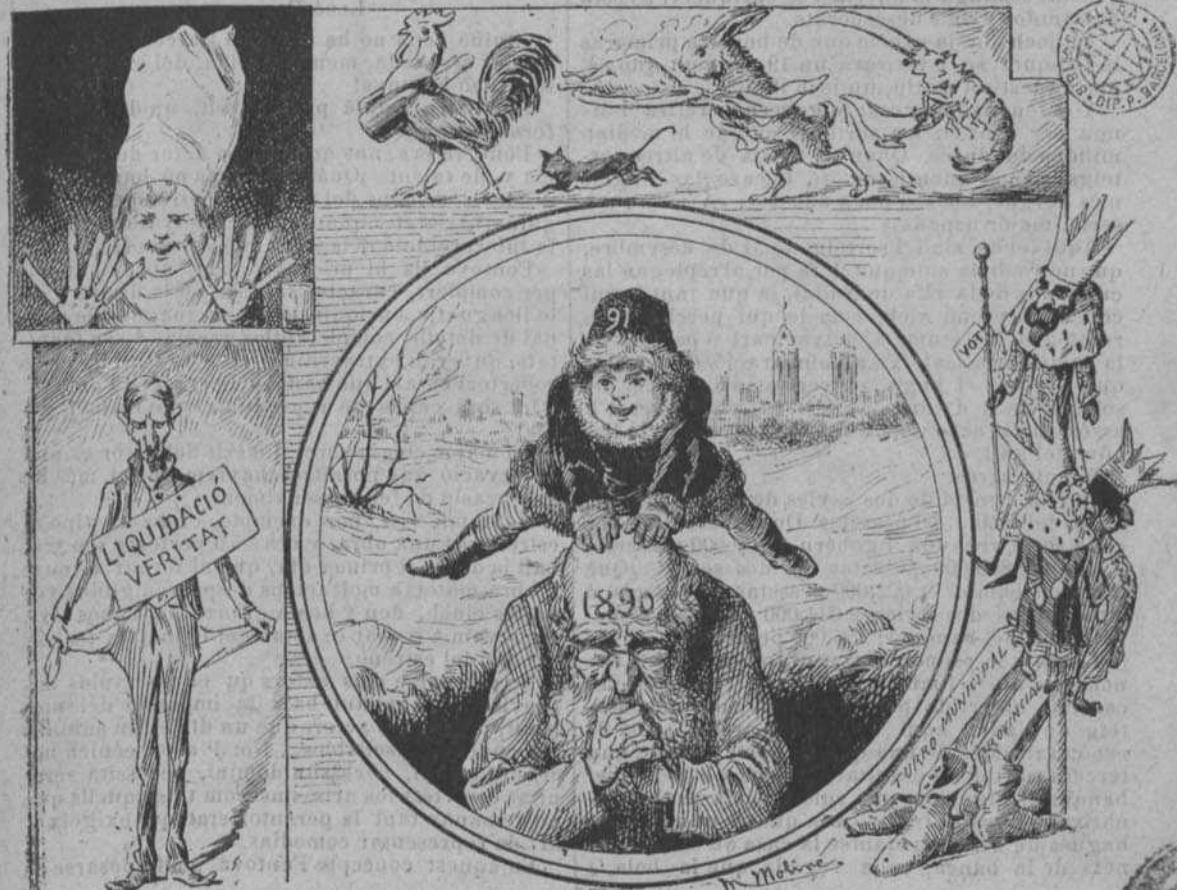
ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJÀ, NÚM. 20
BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya, 3 pessetas.
Cuba y Puerto Rico, 4.—Estranger, 5.

! ANY NOU !

Beu vingut siga l' any nou...
si ha de ser més enraonat,

més decent y més persona
del que ha sigut l' any passat.

CRÓNICA.

RIFAS Y RIFATS.

En la rifa de Nadal, Barcelona s' hi ha gastat un sentit. La cantitat que s' ha tret de la butxaca, no més que pèl gust de tentar la sort, s' acosta a un milió de duros.

De aquesta suma considerable l' gobern, qui en aquesta classe de jochs fa de banquer, se'n ha barrotat la friolera de un 19 per cent. Lo 81 per cent restant ho ha repartit en premis, no havent volgut la sort capritxosa que se'n aprofitesen los que més s' havian sacrificat per seduir-la y festejarla.

Així, lo premi gros ha pres passatje per l' Havana; lo segon s' ha quedat a Huesca; lo tercer s' ha escampat també per un siti molt lluny de aquí, com tots los importants que venien darrera. Del milió de duros invertit per Barcelona, n' hi han tornat tan sols 25.000, ademés de alguns premis petits, cinch duros per un, y varios reintegros, que han correspost a tots los números acabats en zero. Això dels reintegros té tot l' aspecte de una burla.

L' Administració de loterias sembla dir als que la percibeixen:

—Té, noy, té: arreplega això, que a tú no t' hi volém.

Sembla mentida que hi haja tanta afició a un joch ruinós com lo que més puga serho.

Sols los pobles més endarrerits, més pobres, més aficionats a somiar truytas, consenten que l' Estat sostinga la loteria y s' enriqueixi a costa dels tontos y dels desesperats.

Un joch que ja sabém que de bonas a primeras lo banquer se'n retirarà un 19 per cent, ¿no es, per aquest sol motiu, un joch il·licit?

Y entengas una cosa: lo gobern se retira l' dinou per cent en los sorteigs en que hi median milions de duros. Quan se tracta de altres sorteigs menys quantiosos, té encare las unglas més llargues. Lo seu lema deu ser: «A major miseria, major urpada.»

Aquí tenen sino l' sorteig de 31 de desembre, que no s' diria sino que l' fa per arreplegar les engrunas de la rifa de Nadal, ja que tant lo qui cobra un premi xich, com lo qui percibeix un reintegro, acostuma a deixar part o partida de la suma en la mateixa administració de loterias que verifica l' pago, carregant ab dècims del sorteig de si d' any. Aquest es, pèl gobern, l' arròs que s' acostuma a fer ab los restos y lo lle-pum del gall.

¡Y quin arròs!

La rifa consta de dos series de 28.000 bitllets. Prèu del bitllet, 50 pessetas. De manera que per cada serie recauda l' gobern 1.400.000 pessetas, o sigan 2.800.000 pessetas las dos series. ¿Qué dona en canvi? 1.022.000 pessetas en premis, o siga per las dos series 2.044.000 pessetas. Benefici líquit pèl banquer: 756.000 pessetas.

Treguin la proporció y veurán que aquí l' benefici ja no s' limita a un 19 per cent sobre la cantitat invertida pels jugadors, com en lo sorteig de Nadal: aquí l' benefici arriba ja un 27 PER CENT! ¡Més de una quarta part; prop de una tercera part de la cantitat jugada, a benefici del banquer!! Figúrinse una ruleta, en la qual alternativament cada tres y cada quatre números, hi hagués un zero, quedantse la casa ab tots los diners de la banca, cada vegada que la bola s'

distingués sobre qualsevol de aquests zeros; ¿no fugirian escandalisats de aqueix garito?

Donchs una cosa per l' istil vè a ser lo garito de la Loteria nacional. Fent sorteigs iguals ab un 27 per cent de beneficis assegurats, cada tres y cada quatre de aquests sorteigs, tots los diners dels jugadors passarien a la butxaca del banquer.

¿No es això un verdader escàndol? Y l' gobern que aixís procedeix, lo gobern que aixís explota la poca afició a treure comptes y l' afany de somiar truytas que acostuma a distingir als espanyols ¿es l' encarregat de perseguir lo joch y de fomentar la moral? ¿Quina irrisió!...

Ara no estranyin que m' prengui aquest assumptu ab tant calor. En primer lloc crech que de las moltes calamitats que abrumen al nostre país, una de las majors es la Loteria nacional.

En segon terme, ho confesso: al gobern li tinc una mica de tirria.

No es ell, per ventura, qui en totas las eleccions nos dóna gat per llebra? Donchs jo no haig de parar fins que si haja desbaratat lo joch immoral, ruinós, escandalosíssim de la Loteria nacional.

¡Guerra sens quartel a aquesta explotació inicua e ignominiosa!

Espanyols: no compréu bitllets: considereu que hi ha encare una cosa pitjor que perdre 'ls diners miserablement; pitjor que perdre 'ls diners es passar per tontos. Y ab la ditzosa rifa lo gobern se 'us està rifant a la descarada.

LLEÓ FONTOVA.

¡Quina pena no ha causat a Barcelona la mort, no per esperada, menos sentida, del eminent actor, Lleó Fontova!

Lo teatro català pert, ab ell, un de sos més fermos puntals.

Fontova era, ans que tot, un actor de conciencia y de talent. ¡Quantes obres no havia creat desde 'ls origens del modern teatro català!... Y quina varietat y quanta frescura y ductilitat en la interpretació dels tipcs més diversos!

Fontova 'ls hi prestava vida, apropiantse 'ls per complir, caracterisantlos ab la figura y ab lo llenguatje, enriquintlos ab un inagotable caudal de detalls, completantlos gràcies a sus facultats, qu' eran extraordinaries. Obras hi ha en lo repertori català que baurán mort ab en Fontova. ¡Qui serà capás de reproduhir son traball genial?

Lo major elogi sobre l' mérit del actor es una observació que nosaltres havíam tingut més de una ocasió de fer personalment.

Havíamli vist, per exemple, crear un tipo al estrenar-se una obra, y era tan perfecte son traball ja desde l' primer dia, que al tornar a veure l' obra mateixa molt temps després, algunas vegades cinch, deu y hasta quinze anys més tard, tornavam a trobar exactament lo mateix traball del dia del estreno.

No cal fiar-se dels actors qu' en las taules improvisan, traballant baix la impressió del moment, de aquells actors que un dia estan sublims y l' endemà fusellables... No: l' art escènich necessita estudi, necessita domini, necessita serenitat com tots los arts, fins com tots aquells que no demanan tant la perentorietat qu' exigeix l' art de representar comedias.

En aquest concepte Fontova podia posarse al

HOMENATJE FÚNEBRE

A LA MÉS ALTA GLORIA DE LA ESCENA CATALANA.

costat de les primeres figures de la escena contemporànea. En sos característichs no tenia rival. Era l' actor català per excelencia, sempre disposat a reproduhir tipcs de la terra, componentlos bè y sostenintlos millor.

Figúrinse si 'l Teatro català estarà de dol.

* *

Feyá algun temps que se sentia malalt.

No volém parlar avuy de disgustos professionals que poden haver influhit en agravar la terrible dolència que tenia aferrada al cor. Fa vuit ó nou mesos, al ocurrir certas diferencies, varem expressar ab lealtat y franquesa la nostra opinió. En concepte nostre, un actor tan eminent com Fontova, devia ser posat per damunt de totes las passíons y de tots los interessos. No en va era la primera figura de la escena catalana.

Creyém que l' enfermetat que l' afectava no tenia remey; que tant ab aquells disgustos com sense aquells disgustos, l' hauriam perdut sempre, per desgracia nostra y de tots los amants del teatro català, més aviat de lo que hauriam volgut. Perque a Fontova, a sos 52 anys li quedava encare molt temps pera poder exercir sa gloria carrera, sembrada de triomfs.

Avuy nos trobém davant de un cadàver inanimat, y sobre son fèretre cauen nostras llàgrimas, lamentant una vegada més la trista sort de tot actor, que sent tant lo que crea, es tant poch lo que deixa. Aquelles figures per ell vivificadas, ab ell moren. La generació que l' ha aplaudit se complaurà sempre recordantlas ab fruició... En quant a las generacions venideras, haurán de contentarse respectant la fama y justa nomenada del artista. Fins a elles arribarà, de segur, l' eco dels nostres aplausos; pero la impresió directa del artista que 's ha conquistat, lo qu' es aquesta impresió ja ningú may més podrà rebela ni disfrutarla.

P. DEL O.

A CERTA CASADA XAFARDERA.

SONET.

Jo no comprench ben bè, donya Pepita, com ab tot y tenir deu pams d'alsada, ab sa llengua de serp enverinada procura semblar tant y tant petita: ja sab vosté que si à parlar m' incita puch cantarli en veu alta y bén timbrada las gestas d' un pinto... y à la vegada lo que fà ab lo doctor que la visita.

Ab això, sapiguént que la coneixo, no 's fiqui més ab mi, y si porfia no 'n faré gens de cas, ja l' hi adverteixo; de vosté sols un mot ferirm' podria y fora (de pensarhi 'm ve neguit) que fes corre que soch le seu marit...

A. MENENDEZ.

ANY NOU...

Vida nova?

Mirin: jo crech en la inmortalitat de l' ànima, en la sinceritat conservadora, en las penas del infern... en tot lo que vulgan; pero quan sento à algú que espera l' any nou pera cambiar de vida, francament, no 'l crech.

Lo propòsit d' un cambi de vida, indica un reconeixement explícit de la mala vida que s' ha

portat: si s' ha seguit bona conducta, no hi ha per qué cambiarla; si 's vol cambiar, senyal que la anterior era dolenta.

Y qui es lo qu' espera 'l dia tants ó quants pera adobar una cosa notoriament espatlada?

Jo... es dir, no jo, vostés: -sempre val més escarmentar en cabeza ajena,-vostés, verbi gracia, estan malalts. Se senten un dolor inaguantable al cap, als peus, à qualsevol puesto... Es precis posarhi remey aviat, com més aviat millor, perque 'ls sufriments son cada dia més grossos...

¿Qué fan llavoras? ¿qué diuhen:—Bueno, A primers del mes que vè ó à mitjós del altre aniré à buscar un metje que 'm curi?

Nò! Se n' hi van desseguida, volen lo remey inmediatament; nó demà, avuy; nó à la tarda, de bon matí, tan aviat com se puga veure 'l metje...

Riguinse, donchs, d' aquests que comprenen que segueixen un mal sistema de vida y esperan que vinga l' any nou pera cambiarlo. Son malalts, pero malalts d' un gènero especialissim, los pitjors de tots.

Malalts... que no volen curarse.

Un pensador...—quan no 's recordà 'l nom, això de pensador cubreix molt bè las apariències—un pensador ha dit, y 'm sembla que té remoltissima rahó:

«La peresa va à la quà dels pecats capitals, per això mateix, *per peresa*.»

Y es que la peresa es un dels principals enemichs del home y tal vegada la roca en que s' estrellan la major part dels propòsits de la juventut.

Per xò davant de la sèva imatje es ahont se senten més imprecacions quan l' any nou va à comensar.

—¡Ah!—diu l' artista:—lo qu' es aquest any si que 'm poso à pintar de valent y acabo aquella marina, y aquest quadro d' historia, y 'ls dos retrats, y... y tot lo demés que tinch en projecte...

—Nada—pensa l' estudiant:—prou billars, prou nits à ca la fulana ó à ca la mengana, prou companys, prou tiberis à Vallvidrera; desde 'l primer de janer me planto à estudiar y rompo definitivament la llarga cadena de suspensos que vinch arrastrant...

—¡Basta!—murmura 'l derrotxador:—desde any nou reglamento la mèva administració, traballo de serio y poso en armonia los gastos ab los ingressos. La bona doctrina econòmica ho aconsella; s' han de nivellar los pressupostos. Més encare que nivellar: arribar al superàbit...— Castells enlayre!

*¡Torres que un viento levanta
y que derriba otro viento!...*

Després de quatre, vuyt, dotze anys de seguir la mateixa vida, anirán ara à cambiarla? ¡Justament en lo dia primer de janer?

¡Qué pochs quadros farà aquest pintor!
¡Qué pochs llibres se mirarà l' estudiant!
¡Qué pocas economias apilarà 'l de la mà forradada!...

Cabalment lo dia hú de janer es festa.

Y *con tan plausivo motivo*,

Lo pintor no fa res.

L' estudiant no estudia.

Y l' aspirant à estalviador, en lloch de traballar va tres cops al cafè, compra deu puros, se n' entra al teatro... ¡y Déu sab ahont més!

Si 'ls que creuban en la eficacia del crit de: *Any nou, vida nova!*... tinguessen una mica de memòria, podrian quedar convencuts del seu error recordant lo que pensavan ara fa dotze mesos, en lo dia de cap d' any del desaparèixer 90.

¿Qué deixan? ¿qué eridavan llavoras? *Any nou, vida nova!*... lo mateix que diuhem avuy, y potser encara ab més calor y entusiasme.

Han passat dotze mesos, l' any de la *vida nova* ha transcorregut, y han realisat res de lo que deyan?

Tenen los mateixos vics, los mateixos defectes y las mateixas debilitats... multiplicades per trescents xeixanta cinc.

A raho d' un ascens per cada dia.

Que 's desenganyin los que aixis raciocinan. La vida nova à plasso fixo es un somni, una excusa de mal pagador... l' arbre de Bertoldo.

Saben quan cambiarán de modo de ser aquests individuos?

Quan se presenti la mort y 'ls accompanyi à empenyents al cementiri.

¡Llavors si que farán de debò *vida nova*... encare que no siga cap d' any!

Lo mot de la fin.

Dos amichs, que s' han vist en lo dia 31 de desembre, tornan à veures l' èndemà, dia primer de janer.

— ¡Qui ho diria! — exclama l' un d' ells: — no 'ns havíam vist desde l' any passat... ¡y sembla qu' eraahir!...

A. MARCH

VIATJE DE NUVIS.

De la iglesia à l' estació,
dels parents acompañants,
varem anà un cop casats
de brassat la dona y jo;
y embargats per la emoció
que en cassos iguals impera,
deixant las salas d' espera
y surtint fora l' andén,
tots dos varem pujá al tren
dintre un vagó de tercera.

Lo tren ab gran rapidés
lo seu camí anava fent,
sense pararse un moment,
sense aturarse per res,
corrent sempre més y més
per acabar la carrera,
deixant pobles endarrera
que davant nostre passavan,
y que 'ls nostres ulls miravan
desde l' vagó de tercera.

Per fi la nit va arribar,
y en lo sostre del vagó,
llum que no feya claró
un empleat va posar;
llavoras jo vaig mirar
à ma esposa riallera,
dihentli lo felis qu' era
de tenirla à prop de mi,
y un petó 's va fer sentí
dintre l' vagó de tercera.

Eram sols; cap més persona
lo cotxe havia ocupat,

TIPOS CATALANS. (DEL NATUFA).

De Vich.

y entre aquella soletat,
las miradas de la dona,
al veure la ocasió bona
sentint passió verdadera...
se va obrir la porta; y era
l' conductor que va entrar,
y 'ls bitlets va demanar
dels passatgers de tercera.

Ella dormint, jo aburrit
en l' assiento del vagó,
patint de fret y caló'
varem passá aquella nit,
marejats y l' cos crujit
tots dos de mala manera,
esperant l' hora postrena
del viatje desgraciat,
per pogué sortí aviat
d' aquell cotxe de tercera.

¡Gracias à Déu! ja era hora
de sortir de la estació,
ja busquém ab afició
una posada à la vora,
y al serhi, jo y la senyora,
sentint ditxa verdadera,
hi pujém sens tení esperà
y prompte 'ns fiquém al llit,
per haver perdut la nit
en lo vagó de tercera.

L. C. CALICÓ.

RAMILLET DE CARTAS

DIRIGIDAS ALS REYS.

I.

«Senyors Reys d' Orient: ¿Volent fer lo favor de portarme un' acta de concejal? La necessito com lo pa que meno... ó que no meno.

Un qu' està mal de fondos.

II.

«Desitjaria que 'm portessin una nina de disset anys, de carn y ossos —sobre tot carn—bèn guapa, bèn rica... y dispresa a casarse ab mi.

Un gomós sense sustancia.

III.

«Senyors Reys: ¿Que no portan ventadas? Veniu si 'n duheu una de bona, qu' escomбри totas las mamás políticas... Si no pot ser totes, basta ab que se 'n dugui la mèva.

Un jore casat de fresch.

IV.

«Un dengue com l' any passat! ¡un dengue!... Això es lo que voldria que 'm portessin... no a mi, als meus clients.

Un metje.

V.

«Senyors Reys: Hi posat la sabata al baleó. Estich en la creencia de que 'm durán alguna cosa... Pero al menos, si no 'm portan res, no 'm prenguin la sabata. ¡No fem bromas!...

Un desconfiat.

VI.

«Simpàtichs Reys: Ls suplico que en la sabbata de la mèva senyora hi coloquin un anell de brillants.

Un marit de talent.

VII.

«Ls encarrego que no fassin cas de la carta anterior. L' he escrita en presencia de la mèva senyora, per exigencies d' ella... Ara dissimuliu, geh?

Lo mateix marit.

VIII.

«Señores Reyes: El motivo de la presente no tiene hotro ojeto que pedirles que lleben... el primero de mi compañía a otra parte, porque mi perro y mi arrastrao y mi indino.

Un sordao.

IX.

«Reys d' Orient: Diguin al papá que 'm comprí aquell acordeón que l' altre dia vaig ensenyari al carrer de Fernando.

Un nen que ja ho sab tot.

X.

«A mi no 'm portin res. ¡Total, per lo que poden portarmel...

Un de la flamarada.

XI.

«Senyors Reys: Si m' han de creure a mi, portin cotó fluix... y tapingue bè las orellas. ¡Se 'n senten unes sobre vostés, devegadas!...

MATÍAS BONAFRÍ.

UNA BONA IDEA.

Ara que molta senyora
portan aquell gran barret,
iper què no miran lo modo
d' arreglarhi un pessebre?

AMOROSA.

Recordo quan era nin,
que la mèva mare 'm deya:
—Fill meu, si vols anà al cel,
has d' estimar à la Verge.

Y seguit los seus consells,
una n' estimo, que 'm sembla
que serà molt del gust s'eu,
puig que, A més de agraciadeta
com la del alt Montserrat,
tè ulls grossos y es moreneta.
Lo que si, no té la cort
formada com la d' aquella,
puig que l' únic servidor
que té, so jo; y no li resan
altres sales y oracions
que paraulas d' amor mèvas.

J. ABRIL VIRGILI.

LLIBRES.

LA FEBRE D' OR.—*Novela de costums del nostre temps* per N. OLLER.—Volam primer.—La última producció del eminent novelista català, era molt desitjada. Alguns fragments que l' autor n' havia donat à coneixer en reunions y en periódichs, feyan denteta als amants de las exquisitas literarias. De l' obra n' acaba de sortir la primera part, y ara es més viu que may lo desitj de conéixerla tota. Crech que l' segón volum no 's farà esperar gaire temps.

La febre d' or es una novelia essencialment barcelonina. Transcorra entre personas de la nostra ciutat, que viuen y's b' llugan en la época aquella de borratxera bursàtil, en que semblava que Barcelona hagués perdut lo sanderi. Ja i primer capítul nos transporta al gran Saló de la Llotja, en una de aquellas tardes agitatíssimas, de oscilacions frenéticas. Lo novelista fa gala de un gran esperit d' observació y de una vigorosa riquesa de llenguatje. Troba à cada punt paraulas plàsticas, lluminosas, que donan extraordinari rellèu al quadro que té entre mans.

Després aném seguit al protagonista de la novelia, à aquell Gil Foix, home sortit del no res que va enfilantse, impelit p' el vent de la fortuna. Tot sent un tipo real, que un sembla veure'l y sentirlo, es la personificació verdadera y exacta de tota una classe. L' autor nos conduceix à sa casa, nos fa coneixer à sa família, à sos parents, à sos amichs. Assistim à una de sus festas intimas, contemplém sos progressos mercantils, la facilitat ab que, alucinat per sa filla y per son nebot, rendeix parias à un luxo que sempre resulta cursi.

No pot donarse més riquesa en la descripció dels tipos. Son molts los que intervenen en l' obra y tots tenen un color, un perfum de realitat qu' enamora. Nos sembla conéixerlos de temps. Son ben b' extrets de la societat en que vivim.

En aquesta primera part de la novelia, titulada *La pujada*, s' hi observa desseguida una inmillorable exposició de l' obra. L' acció tot just s' inicia; pero ja quina seguretat, ab quin aplom! La desesperació de una pobra institutris, víctima de ilusions amorosas que li surten defraudadas, y l' pensament que com una fosforecencia crusa 'l cervell del sempre honrat Gil Foix, pròxim à descarilar, influit més que per altra cosa, per l' exemple de sos companys de Bolsa y per lo me-

di-ambient en que viu sempre, ¡cóm deixan endavinar que l' Sr. Oller nos reserva un verdader drama, à mesura que l' obra que ha concebut vaja desarrollantse!

Per això havém dit avants que la continuació de la novelia 's fa desitjar, despertant lo primer volum un interès extraordinari.

Lo mérit literari de aquest primer volum supera à tot lo que del Sr. Oller coneixiam. L' horitzó en que 's desenvolupa es més ample qu' en sus anteriors novelias; està més poblat de personatges, y aquests son sempre vius y reals, desde 'ls que 's mouen en los primers termes, fins als epíssodichs; desde las primeras parts fins als coros. Tots los quadros estan trassats ab una gran amplitud y ab molta fermesa de pinzellada. En cada página s' hi veu la mà del mestre.

Per avuy no 'ns cal dir res més.

Contentis lo lector ab una impressió, ja que l' obra no acaba en lo primer volum.

Creyém endavinar lo que ha de venir: à la *pujada* de la primera part, succeirà segurament la *cayguda* en la segona, completantse la intenció del autor, que no pot haver sigut altra, à lo que sembla, que la de descriure un dels períodos més tipichs de la vida barcelonina.

MIS RECUERDOS DE ITALIA, per VÍCTOR BALAGUER.—Una colecció de impresions dels viatges que à la hermosa península italiana feu l' autor en èpoques ben distintas, constitueixen la materia del volum XXV de la colecció de sus obras completes, qual producte va destinat al sosteniment y foment de la Biblioteca-Museo de Vilanova y Geltrú.

D. Victor Balaguer visità l' Italia en 1859, com à periodista y com à soldat, ab motiu de la famosa guerra contra l' imperi austriach, ab que aquell hermos pais inicià sa independencia.

Al any 70 tornava à visitarla, com à diputat constituyent, formant part de la comissió que anà à oferir la corona d' Espanya à D. Amadeo de Saboya.

De abduas èpoques conté l' llibre que tenim à la vista animades descripcions é interessants notícias escritas ab la brillantés qu' es una de las qualitats més características del ilustre historiador de Catalunya. Lo llibre té molta part d' auto-biografia, lo qual contribueix à aumentar son atractiu. Lo Sr. Balaguer sab comunicar sempre sos entusiasmes, y en lo decurs de aquesta colecció de recorts, nos fa assistir à la génesis de algunas de sus més celebradas composicions poèticas, entre las quals sobressurten los *Cants de I alia*, forjats al foch de la guerra de la independencia de aquell país.

MONOGRAFÍAS DE CATALUNYA, per J. ROIG Y VILLARDELL.—Acaba de publicarse la segona serie, que en res desmereix de la primera. Comprén un bon número de poblacions inclosas en la lletra B, desde *Badalona* fins à *Barberá*, distingintse per l' extensió y riquesa de datos ab que son tractadas las següents: *Badalona*, *Bagà*, *Bagergue*, *Bagur*, *Balaguer* y *Banyolas*. Lo text está adornat ab hermosos grabats, que donan una idea dels pormenors més importants de cada una de las poblacions à que corresponen.

NI LA TEVA NI LA MEVA.—Acaba de veure la llum pública la aplaudida comèdia que porta aquest títol, original del popular poeta C. Guma, estre-

(Dibuixos de Mariano Foix.)

—Me 'n rich jo de certs atachs!... La mey-
tat dels que critican la Boja, encare no saben
si s'escriví ab B ó ab V.

—Novelas... política... administració... [Després que
diguin què en los pots petits no hi ha bona constituta]...

la esposa del fill de un trist jornaler, pobre en bens de fortuna y de intel·ligència. Així degueren pensarho 'ls pares de la noya, quan pera prevenir que sa passió cresqués portant tras de si desagradables resultats, ó quan menos inconveniències en sos propòsits trassats anticipadament, determinaren despatxar al mosso pera que 'l noy no pogués tenir intervenció en la casa ni ocasió de seguir galantejantse ab la sèva filla.

II.

Havian ja passat molts anys. Ningú 's recordava de res; ells mateixos, al trobarse, baixaven los ulls, no 's miravan, y evitaven tot lo possible lo toparse. Ella era una senyora; ell un infelit.

—Per què la desgracia ha de anar sempre allà hont més falta fà la sort? Així li passà al pobre Quimet; traballava junt ab son pare en les obres de un ferrocarril, y una barrinada se li endugué 'l bras dret... —Per què no 'l matà?

Encara li quedava l' esquerit pera demanar caritat. Se penjà un civader al coll, y a despit de la vergonya (qué extrany que puga sentirse vergonya en un cas semblant!) anà recorrent tots los pobles de la comarca, carrer per carrer, porta per porta.

Un dia, a través dels vidres del balcó, la Merceneta lo vegé que venia de carrer enllà, demanant ab veu desconsoladora una gracia de caritat per un pobret esguerrat, per amor de Déu.

La Merceneta 's posà trista, plorà, cridà a la criada, y donatli una moneda d' or li digné:

—Dónala a'n'aquell pobret esguerrat que passa pèl carrer.

L' infelit Quimet passà per davant de la porta de la casa de aquella que segué sa estimada en

la infantesa sense cridar ni trucar. Ab dissimulo, amidà de una ullada la casa, y abaixant los ulls se 'n allunyà, com si tingués prohibit lo ficarhi 'ls peus.

Implorava a la porta del costat quan sentí que 'l cridava.

—Assí, jove, assí, teniu.

S' hi atansà vergonyosament, prengué la moneda sense ficsarhi la vista, y marxà donant las gracies. De nou al carrer, la curiositat li feu mirar la moneda. Una dobleta d' or! sens dupte se havian equivocat. Corregué de nou a l' entrada, y deturant a la criada exclamà:

—¡Eh! ¡vos! teniu; diheu al senyor que 's deu haver equivocat, això no son cinch céntims.

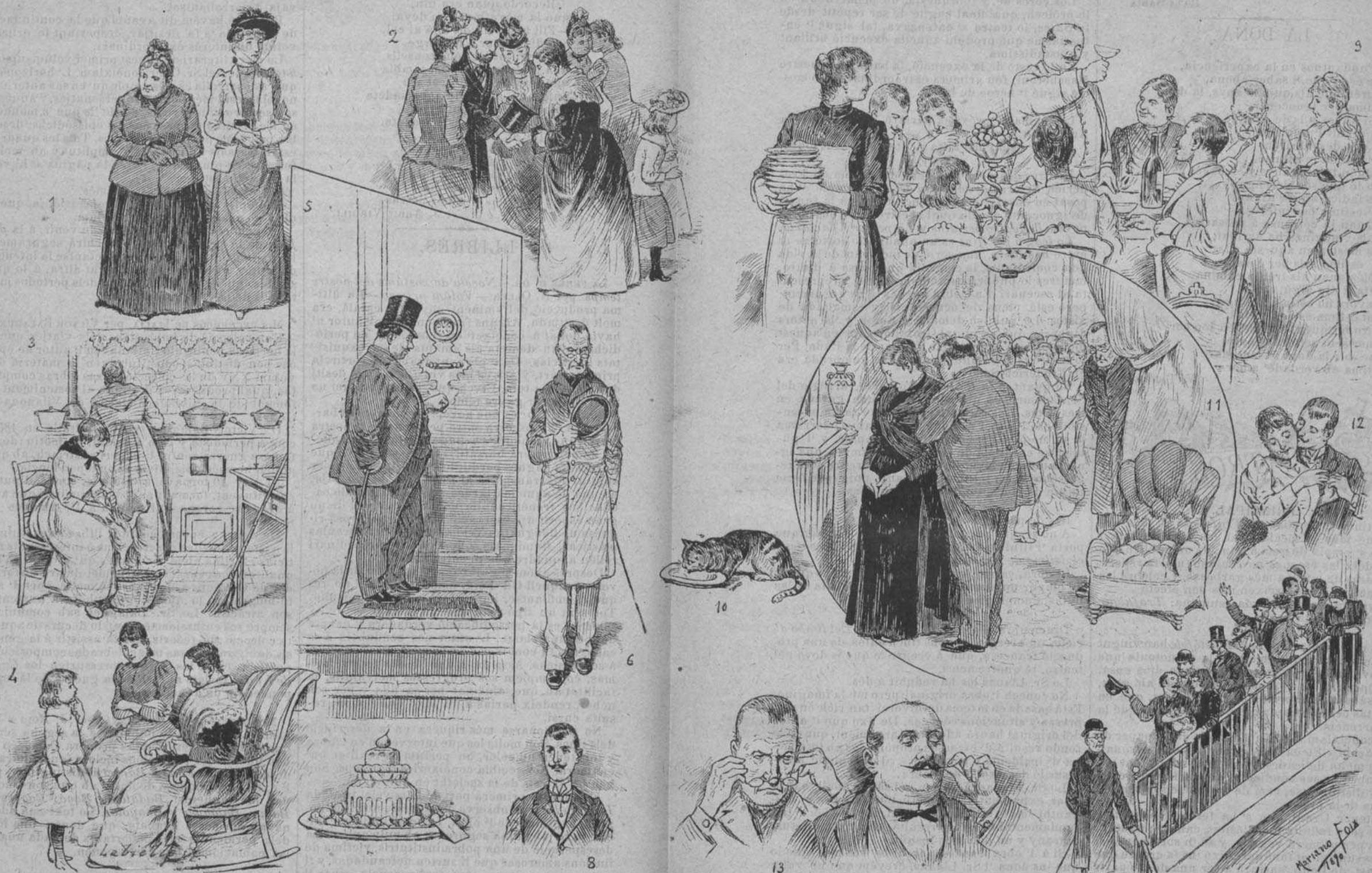
—Nó, ja ho sé—contestà ab naturalitat la criada—son cinch duros que la senyoreta Mercé us dona.

La cara del jove 's tornà blanca com la paret, sos llabis perderen lo color, un caos de informes pensaments passaren per sa imaginació, recordà sos daurats somnis de la infantesa qual més gran testimoni era aquella entrada, se mirà ara sol y vern, miserable y desgraciat; una espurna cruel lo ferí al cervell, perdé 'l mon de vista, y caygué com una massa de plom d' esquena al brançal de la porta.

La criada donà un crit. Al sentirlo, la Merceneta baixà tota presurosa y trasmudada; y al veure extès a son estimat que no havia abandonat un sol moment de sa pensa, caygué també com ferida per un llamp en l' extrém oposat de l' entrada.

Entre aquells dos infelissos se extenia com un camp de mort lo teatre de totas sas alegrías de infantesa; un ensomni febrós entre dos cors

LA NOSTRA GENT. (Dibuixos de Mariano Foix.)

LO SANT DE D.ª TOMASA RIUDOMS.

1. Introducció. A primera hora, donya Tomasa y la nena se 'n van á missa.—2. ¡Si 'n reben després de visitas!—3. A la cunyá no s' entenen de feyna.—4. Lo més bonich es quan hi va la nebodeta á dir la dè-
cima.—5. Ara truca 'l solterón don Milio, pretendent de la viuda donya Tomasa.—6. Aviat arriba 'l procurador de la senyora... y un dels seus platònichs adoradors.—7. Lo regalo de don Milio.—8. En Papitu, en Papitu 'l dolent! fa de las sèvas.—13. ¡Qué satisfet don Milio!... y qué motxo 'l procurador!—14. Final. Cada hú á casa sèva.

nada ab gran èxit en lo Teatro de Nocedats, la nit del 5 de desembre últim.

RATA SABIA.

LA DONA.

Fundantnos en la experiència, que es la que 'l saber abona, veuréu que als quinze anys, la dona estima per ignorància.

Si ab los ulls de la rahó als divuit l' analisém, en ella descubrirém qu' estima per ilusió.

Quan té vint anys y en excés sab lo que son desenganyos, nos indica ab sos afanys qu' estima per interès.

Quan ja comensa à passarre y als vinticinch ha arribat, nos mostra en aquesta edat qu' estima sols per casarre.

Mes quan als trenta camina y tia li diu algú, 'llavors no estima à ningú, y si estima es per rutina.

No busquéu, donchs, en son cor amor sent soltera encare, que sols la dona essent mare estima ab verdadé amor.

V. TARRIDA.

PRINCIPAL.

Continúa lo combat de *Trafalgar* ab més ardor que mai. Especialment los días de festa 'l teatro s' ompla de gom à gom, de un públich que aplaudieix las escenes més culminants, fa repetir las pessas de música més garbosas, y celebra las decoracions que ofereixen més bon efecte.

Ja varem dirlo l' última seumana: *Trafalgar* es una obra endavinada.

LICEO.

Las representacions del *Mefistófele* han vingut a interrompre agradablement la monotonía que regnava en lo gran teatro, de quinze días ensa.

L' òpera de Boito, sempre escoltada ab gust, alcansa una interpretació tan excellent, que en distintas ocasions promogué l' entusiasme de la concurrencia.

Ja coneixiam à la Kupfer en lo doble paper de Margarida y Elena. Interpretá tots dos personatges ab molta delicadesa y ab gran acert, fent gala sempre de sos condicions de actris y de cantant y distingintse, com de costüm, en la sentida, escena de la presó.

Lo tenor Grani, que s' ha fet molt simpàtic per la seva infinita laboriositat, cantava aquesta òpera per primera vegada, y se'n sortí com si li sigüés sumament familiar. Això 'ns fa creure que 'l *Faust*, de Boito, passará à ser una de las parts predilectas del seu repertori. Lo públich l' anima sovint ab los seus aplausos.

Tant la Carotini, com en Vidal, artistas tots dos ja ben coneguts en aquesta mateixa partitura,

desempenyaren molt acertadament sos respectius papers.

Los coros bè, y l' orquestra, de primera. Ja en lo prólech, qual final hagué de ser repetit desde la *Salve*, lo teatro s' enfonzava, tal sigué l' entusiasme que produí aquella execució brillant y ajustadíssima.

En lo resto de la execució, la batuta del mestre Mascheroni, féu primors extraordinaris. Lo mestre sigué l' heroe de la nit

La setmana pròxima parlaré del debut de la Arnoldson.

Auy l' espay me falta y 'l temps no 'm sobra.

ROMEÀ.

Mentre esperém l' estreno del drama de Frederich Soler: *La rondalla del infern*, que s' ha posat en ensaig, devém concretarnos à la funció de ignorància, per la qual s' estrenaren dos obres novas: *Lo teatre per dins* y *La peste de Tartaria*.

Lo teatre per dins es un quadro de costums d' entre bastidors, una serie de incidents de la vida dels comediants, la comèdia que passa à dintre, mentres lo públich contempla lo que 's representa al escenari. En l' obra apena hi ha argument; pero está plena de ocurrències y esmalta de xistes. Lo públich demanà l' autor, y 'ls actors digueren qu'era un tal Gratalllops, qu' en aquest moment està prenent las ayygas de la Puda. Per lo teatre 'deya que 'l pare de la humorada era en Frederich Soler.

En quant à *La peste de Tartaria*, arreglo del Sr. Colomer, es una obra bufa, una gatada en tres actes. L' assumptio es petit per tanta extensió; pero l' autor se dona prou manya, derrama la sal no ja à pessichs, sino à grapat, y 'l públich se caragola de riure. En resum: es una ignorantada de bona lley, qu' es de creure serà representada en tot temps del any, puig per ferse un tip de riure, tots los días son bons.

TÍVOLI.

Res de particular.

A no ser que per talse tinga la ignorantada que porta l' titul de *La degollación de los inocentes* ó *el delirio de Herodes*.

L' obra, escrita sense altres pretensions que la de omplir un número del programa del dia de las llufas, cumplí plenament lo seu objecte.

NOVEDATS.

Diumentje s' estrenà ab lo titul de *Del limbo al cielo*, un arreglo, segóns tinch entés, de una producció francesa, que à creure lo que 's deya pèl teatre, té quatre actes.

Lo Sr. Llanas los ha reduhit à dos.

No coneix l' obra original; pero me la imagino. Està basada en lo tema del divorci tan ric en sorpresas y situacions còmicas. De fixo que l' autor del original haurà adornat l' argument, que en lo fondo resulta d' escassas proporcions ab tota mena d' incidents y pormenors, al objecte de amenizar lo desarollo de l' obra.

Lo Sr. Llanas, à jutjar pèl seu trabaill, haurà anat exprenentla, trayentli tota la salsa y deixanthi sols lo tall fundamental. Donchs bè: lo tall fundamental en sech, resulta aixut, de un gust extrany y un bon xich insipit.

Si à l' obra francesa no hi ha res més que lo que 'ns dona 'l Sr. Llanas, creyem que no valia la pena de arreglarla. Si hi ha, com presumim per simples conjecturas, alguna cosa més que aquella acció precipitada y aquells personatges sense relleu, es de sentir la supressió completa de

iguals, envolt l' un ab las galas de la riquesa, y l' altre ab los sagells de la desgracia y la miseria. A l' un l' esperava un sumptuós llit; a l' altre un catre del hospital.

Pobres joves! Eran ells en la Societat lo que 'ls antípodas en lo mon: cridats á un mateix centre de atracció per la ley de la gravetat, la terra que s' interposa entre ells los priva d' unir-se.

JOSEPH ALADERN.

LO TOCH DE MAL TEMPS. (*)

La nit, ¡qué trista! omplint d' esglay,
com retrunyia per l' ample espay
del tró feréstech lo fort bruell!
Cóm esquinssavan, no parent may,
los llamps, de l' ombrá lo negre vell!

Lluytava ab furia cada element
com si engolirse volgues al mon;
l' aygua à gropadas nava cayent
y l' eco, 'ls xiscles del glassat vent
los escampava per lo pregón.

Del terratrémol potser gelós,
bramuls llansava de sopte l' mar
y à la tonada del brau colós
l' hi respondia magestuós,
brandant, lo bronze del campanar.

Sempre extenentse creixia l' grop
com irat monstre del negre avern;
tot riellava de pluja xop:
de las campanas à cada cop
los llamechs treyan foch del infern.

La nit ¡qué trista! lo bon pagés
al cel alsava, plorant, son rès,
rubiert d' anguria lo cor, vetllant;
al bosch la fosca creixia més
y anava l' bronze sempre brandant.

Entorn del avi, tots arrupits,
los nets oian esporuguits
contar la historia d' un altre ayuat,
sens que paressen may los cruxits
del vell fustatje mitj malmenat.

De cop los llabis llansen un clam
y à tots enlluhera lo foch d' un llamp;
d' un tró la fressa retruny, creixent
y's veu de pedra cobert lo camp,
y para l' bronze son fort accent.

De xispa elèctrics lo dard' certer
damunt del temple devalla fer
stret sens dupte per lo metall,
deixant cadavre lo campaner;
fent qu' enmundeixi lo fort batall.

Lo fanatisme, que ab son mal fat
en la ignorancia tant ha arrelat,
de la fe santa prenguent lo vel,
cau de la ciencia rebent lo esciat;
qu' es ay! la ciencia, la llum del cel.

FRANCESCH MARULL.

(*) Sobre del Almanach.

PRINCIPAL.

La gente de pluma no passa de ser una producció agradable, com tantas se'n escriuen avuy dia, sens altre objecte que omplir un número en las funcions per horas que 's donan en los teatros de Madrid.

Aquí ha servit molt bé per acompañar l' espectacle *Trafalgar*, que continua eritant l' atenció del públic.

Ab motiu de la mort de 'n Valero, y en senyal de dol, lo *Principal* ha tingut tancadas tres días seguits las sevàs portas.

En las taules de aquest teatro havia obtingut lo degà dels actors espanyols algunes de sos més senyalats triomfs.

LICEO.

Res d' òpera.

Han sortit los cartelons anunciant que avants de acabarse 'l present mes se posará en escena lo gran ball d' espectacle *Rodope*.

Que las pantorrillas sigan més afortunadas que las gargamellas pera 'l sosteniment de la empresa.

ROMEA.

Dilluns, à benefici del simpàtic Capdevila, 's posa en escena 'l drama *La desheredada* y s' estrena la pessa *Un núvol de pas*, que alcansa un èxit satisfactori.

Continúan los ensaigs de *La Rondalla del infern*, per qual drama ha pintat una decoració l' aplaudit escenògrafo Sr. Urgellés.

TÍVOLI.

Per ara tancat. Segöns notícias, prompte tornarà a obrir-se.

NOVEDATS.

La última pena.

Lo Sr. Ubach y Vinyeta, que tant hermosas produccions porta donadas á la escena catalana, es sens disputa un autor de fibra y de reconegut talent. Coneix lo mecanisme escénich, escriu sos versos ab sobria fluïdés y sab trobar sempre assumptos interessants y desarrollarlos de manera que 's deixa sentir en totas las obras un marcat carácter personal.

Totas aquestas qualitats resplandeixen en *La última pena*.

L' assumpto, consistent en marcar la improcedencia de la pena capital per lo que té de irreparable, ha sigut tractat cent vegadas en lo teatro, en la novel·la y en la discussió doctrinal; pero com la pena de mort subsisteix encare, no estarà may de sobra que la tesis se renovi, may siga si no per entasconar en totas las conciencias la necessitat de abolirla.

L' autor de 'l *Ultima pena* no ha volgut condemnar l' error judicial, qu' en lo drama ni tan sisquiera s' arriba á cometre, sino aquelles foguerades populars que per desgracia 's veuen molt sovint, gràcies á les quals, la massa, guida per falsas apariencies, s' obstina en ferse la justicia per si mateixa. Es à dir: la pena de mort

POLÍTICHES DESINTERESSATS. (Per Ll. Labarta.)

— ¡Al fi hi pescat la gangueta
de diputat provincial!
Ara si que 'ls meus negocis
marxarán un xich com cal...

— Tant y tant que 'm convenia
ser diputat provincial!
¡Catorze vois... y ab prou feynas!
Això va molt mal, molt mal...

la salsa, quan en aquesta classe de plats de la cuya francesa, la salsa es precisament lo que més agrada.

La producció sigué aplaudida, y al final dels actes l' autor fou cridat à las taulas.

CATALUNYA.

Diu l' adagi que no hi ha res més agradable que las pomes del hort del veí.

Donchs contra lo que l' adagi afirma, la producció titulada *Las manzanas del vecino*, va anar-se'n à terra desde 'l primer dia, y ja no hi ha qui l' aixeui.

¡Qué s' hi ha de fer! No tot ha de anar bè com *Los alojados* y *La leyenda del monje*. Las que cauen milloran à las que se salvau.

CALVO-VICO.

No he tingut temps de assistir à l' estreno del drama *La cruz de plata*, original del Sr. Navarro González; y per lo tant, en la impossibilitat d' expressar una opinió per compte propi, dech consignar, perque aixís me consta de bona tinta, que l' obra alcansá molt èxit, essent aclamat l' autor al final de tots los actes.

GAYARRE.

Va vivint ab las sarsuetas de caràcter com *La Bruja*, *La Marselesa* y altres del mateix tenor.

En aquest punt cap més teatro li fa la competència, y 'ls aficionats al gènere, los dissaptes y diumenes à lo menos, tenen ahont passar l' estona.

CIRCO EQUESTRE.

Le Carnaval sur le glace continua en lo cartell, y 'l públic s' hi diverteix molt, admirant los arriscats exercicis dels artistas que hi prenen part, y l' aparato escénich, qu' es molt notable.

N. N. N.

CARTA DESCLOSA DEL SIGLE XXXIX. (I)

A «Sócrates Pascals».

Barcino-nova.

(República del Nort).

Regió Nubiana.

Dia cinquanta sis, de l' any mil trenta
de l' era «Llibertat» (2).

Antiga Espanya.

Prop las runas de 'l poble dit «Barcino». Company y ciutadà: Salut y patria. Avuy hi descubert sota d' uns pòrtichs, un exemplar escrit en llengua estranya d' un llibre, ben imprès, qu' així 's titula: ALMANACH DE LA ESQUELLA y mitj borradass unes lletras qu' abaix TORRATXA diuhen. Com poseheixo un xich l' antiga parla que 'n deyan llemosi, hi pogut compendre bastant de lo que diu; sembla que 's tracta d' un calendari antich, perque al principi, hi vist molts noms de sants y noms de santas d' aquells, que en altre temps, lo cel omplian de la perduda religió cristiana.

Després tot fullejant planas endintre hi vist molts dibuixets y moltes pàginas ab renglons combinats, que 's deyan «versos» y qu' eran, pèl que 's ven, jochs de paraules que 'l temps ha desterrat ja per inútils, puig la bellesa avuy, concisa y clara, s' expresa sense tropos, ni figures, ni ritme cadencios, ni fullaraca.

Perlo que hi vist, comprehenc qu' aquells que 'l feien lo que se 'n diu uns «gats dels frares», [ren,

(1) Sobre del Almanach.

(2) Fetta corresponent al dia 25 de febrer, de l' any 3842 de l' «Era cristiana».

UN AFICIONAT.

(Dibuix de M. Moliné.)

Aspirava á eclipsá 'l gran Paganini,
manejant, afanyós, lo noble arquet;
pero ni va poguè arribá á l' altura
del modest Antonet...

perque 'l llibre es graciós. Qui satirisan ab més xispa y acert, es à un tal «Cánovas», qu' era, per lo que 's veu, primer ministre d'un rey de molts pochs anys y de sa mare.

Hi ha en lo llibre en qüestió, dibuixos cómichs y grabats molt bén fets, y en ell se tracta de la electricitat y del teléfon, mirats en aquells temps, com coses raras. ¡Pobra gent! ¡Si veiéssen avuy dia lo cùmul de invencions qu' casi espantan! ¡Si veiéssen los medis ab que conta, per estalvi de temps, la rassa humana!

En lo llibre també sembla que 's queixa aquella pobra gent, d' esser manada per reys à qui aborreix y en cambi volen la forma de govern republicana...

¡Si veiéssen avuy com s' administra la terra tota en pés, confederada, dirian qu' es lo cell! ¡M' escapa 'l riure cada cop que llegeixo com s' esclaman!

¡Mes, noi! ¡Riure no puch, quan penso qu' eran 'ls nostres ascendents, los nostres pares!... De Barcino va eixir, la gran colònia qu' anà a estableixer al mitj, al cor de l'Africa, quan lo fret devallant à pas per sigle inhabitat feu, l' antiga Espanya.

¡Ells foren los que allí, llevors dugueren de ciencia y de traball; los que cambiaren los deserts en oasis y en verts boscos, los erms, gorchs y sorrals de l' ardent Sàhara! (1)

¡Ells foren qui juntant sa sanch ja pobre, ab la indígena sanch, robusta y brava, feren neixe un gran poble que tè totas las virtuts d' aquells dos, mes no sas faltas!

¡Qu' es valent y es sufert, altiu y noble qu' estima lo progrés, lluya y traballa!... ¡Una rassa potent, en fi, qu' ajunta tot lo bò de la negra y de la blanca!

Mes prou de digresions. Tornant al llibre estich molt orgullós de la troballa.

¡Es un dato preuat, pels qui estudian, com nosaltres dos fem, edats passadas!...

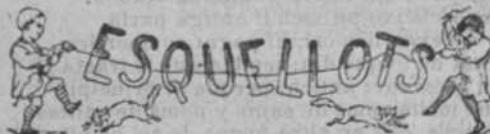
Barcino-nova un jorn, va conferirme l' encàrrec d' estudiar l' antiga Espanya, y crech qu' hauré cumpliert la missió aqueixa quan torni dintre poch, cap à ma patria.

En tant, rebéu de grat, ciutadà Sòcrates, un abràs de l' amich

César-Mariana.

Per la traducció,

M. RIUSEC.

En altre lloch del present número 'ns ocupém de la irreparable pèrdua que acaba de sufrir lo Teatre català ab la mort de 'n Lleó Fontova, una de sas figures més eminentes.

¿Qué afegirém à lo dit per l' autor de la Crònica, que no ho sàpiga tot Barcelona? Fontova era un dels pochs artistas que no 's discutian. Tant evident era 'ls seu merit, tant al alcàns estava de totes las intel·ligències, desde las més rudas à las més ilustrades.

¿Qui havia deixat de veure'l y de aplaudirlo en sa llarga y gloria carrera?

(3) 'S pronuncia en àrab: Sèjara.

Per això avuy, l' escena catalana està de dol. Impossible de tot punt reemplassar à un actor de tanta valia, de un mérit tan extraordinari, de una conciencia tant artística.

Fontova era al mateix temps un pare de família amantissim, un home de sa casa exemplar.

Lo teatro y la familia eran sos ideals.

La Esquella de la Torratxa acompaña en dolor à la desconsolada viuda y à sos fils idola-trats, desitjantlos una gran resignació pera suportar la fonda pena que avuy los aclapara.

L' enterro del eminent actor, efectuat dilluns à la tarda, evidencià la general estimació que Barcelona sentia per son artista predilecte. Lo carrer Nou y la Rambla entera estaven plens de un concurs que contemplà condolgut lo pas de la funebre comitiva.

Formavan part del accompanyament los principals literats y artistas de Barcelona, los actors de tots los teatros y una concurrencia que no baixaria de dos mil persones.

Seguia al dol una carretela atapahida de coronas.

Las companyias y empresas del Teatro Principal y del de Nocedats rendiren sentits honors al pas del cadáver.

¡Pobre Fontova!

¡Descansi en pau!

Lo rellotje que hi ha al saló del Consistori, ahont celebra l' Ajuntament las sevæs sessions, careix de manetas que senyalin l' hora.

Tot està en caràcter dintre de la Casa gran.

Los rellotjes no tenen manetas.

En cambi no hi falta allí qui tè mans per ell y pèl rellotje.

Y no obstant NO LI FAN RES.

Mirin que n' estém de ben posats!

Quan era comandant de municipals lo Sr. Vilaseca, los conservadors varen posarhi per vigilarlo à un tal Sr. Canut, investintlo a lo càrrec de segón comandant.

Los conservadors no tenien prou confiansa en lo Sr. Vilaseca, no perque pogués suposàrseli res de mal; pero 'ls liberals li havian donat lo càrrec y això sols feya entrar en sospitas als conservadors, que ja llavoras devian maquinar no sé quins gatuperis electorals.

Va sortir lo Sr. Vilaseca de la comandancia, y 'l madigar Sr. Canut va quedars'hi.

Quan vels'hi aquí que l' altre dia 'l Jutjat desubreix no s'èn quinas trapisondas de una certa agència que feya negoci a la carn humana, enviant desesperats à Amèrica y valentse pèl cas de documents falsos.

Lo Jutjat comensà à capdellar, y capdellant, capdellant va trobar un nus, y darrera del nus...

Vaja res: de la nit al demati, 'l segón comandant de municipals Sr. Canut, per ordre del jutje va ser trasladat desde 'ls baixos de la Casa gran à un calabosso de la presó, ahont ha permanescut incomunicat una porció de días.

Y ara, sens perjudici de lo que puga resultar de la causa, fassan vostèx mateixos los comentaris que del fet se desprenen.

Digan quin concepte mereixen los conservadors qu' entregan lo mando de un eos destinat à

abominada per tota conciencia serena, com ho demostra 'l fet de que quan un reo està en capella tothom demana 'l seu indult, tè arrels encara en la passió popular, quan la conciencia pública 's troba perturbada.

Crech que aquesta, y no altra, es la tesis del últim drama del Sr. Ubach y Vinyeta, y, en veritat hem de dir, que no coneixem en lo teatro res més que se li sembli.

L' obra 's desenllassa per un etzar providencial, medi que no serà, si 's vol, lo més dramàtic; pero qu' en l' obra *L' última pena* té una gran novedat, venint à ser com un eco del efecte presentat al final del acte segón.

Fora de això hem de consignar que no 's tracta de un drama à la moderna: que no s' hi descobreix lo propòsit principal de analisar passions, ni de pintar caracters, sino més bè 'l de desarollar una acció genuinament novelesca. Així y tot aquesta està molt ben concentrada y es molt clara, los tipos tenen lo relleu necessari, las situacions s' encadenan lògicament, y 'ls personatges, fins parlant en vers, fugen de aquell lirisme empalagós que tot ho desnaturalisa.

Si alguna cosa extraña 's nota en la producció, es la circumstancia de passar à Alemanya, quan hauria pogut passar perfectament à Catalunya, en la frontera del Pirineu. Ara resulta un quadro fins à cert punt exòtic, quan d' altra manera al autor li hauria sigut fàcil donarli major relleu ab la pintura de costums y de tipos de la terra. L' efecte hauria ferit més directament al espectador, com succeix sempre que desde que s' alsà 'l teló sab lo públich lo terreno que trepitja, y veu en los personatges tipos que li son familiars.

No obstant, just es consignar que 'l drama alcànsa un èxit satisfactori essent cridat l' autor à las taulas al final de tots los actes. En la execució 's distingiren la Sra. Parreño, y 'ls senyors Bonaplata, Pigrau, Goula, Soler y Guitart. També 's distingi 'l Sr. Tutau en la direcció de l' escena. L' alborot de la multitut en l' acte tercer produueix un gran efecte. Finalment, realsa 'l conjunt una bonica decoració pintada ex-profès pèl Sr. Chia.

La funció donada à benefici del malaguanyat actor Lleó Fontova atragué al teatro una numerosa concurrencia. Los artistas Sras. Alverá, Gorriiz y Pérez y l' actor Sr. Romea, pagaren un tribut de companyerisme à la família del difunt prenen part en la representació de algunas produccions.

Y 'ls fils de Fontova, Conrat y Lleó, alumnes del Conservatori de Bruselas, lo primer en lo piano, lo segón ab lo violí, demostraren que avansan segurs pèl camí del art, que 'ls promet una carrera brillant y profitosa.

Lo nen Lleó especialment, porta trassas de convertirse en un concertista de punta. Ja 'ns hem ocupat d' ell més de una vegada y hauriam de repetir lo que portém manifestat: això es que à una execució brillant y à una forsa molt superior à la sèva edat, renueix un admirable sentiment artistich y un domini complert del difícil instrument.

Han comensat en aquest teatro 'ls ensaigs de una comèdia en un acte titulada *Muixoni!* original del conegut escriptor D. Victor Brossa y Sangerman.

CATALUNYA.

Han sigut aplaudidas, si bè no prometen tenir una vida molt llarga, las produccions titulades: *La baraja francesa* y *Un tio en Alcalá*, estrenadas en la funció à benefici del mestre Reig.

La novetat de la setmana ha sigut lo sainete en dos actes: *Bonitas están las teyes ó la viuda del interfecto*, original del afamat saineter Ricardo de la Vega.

La nova producció recorda 'ls antichs sainetes: tè 'l mateix tall, la mateixa manera de conduhir l' assumpt. Lo constitueixen una serie d' escenes encaminadas principalment à la pintura de costums. L' acte segón se desenvolupa en l' antessala de l' Audiencia ahont se celebra un judici per jurats.

Son molt xocants los tipos que van sortint: un baró xiflat, un vell, un torero, un agutxil, un advocat jove, la senyora de un jurat, etc., etc.

En tota l' obra hi campeja molta animació, à pesar de lo qual las figures no s' entrabancan, gracies principalment à haver sigut molt ensajada.

Resultat: molts aplausos, que han donat à la representació 'l valor de un èxit.

GAYARRE.

Se diria que 'l vent que han produhit al tançar-se las portas del *Liceo* han fet obrir las del teatre *Gayarro*.

Ja que no es possible l' òpera cara, 'n tenim de barata: à dos ralets l' entrada y bon profit.

Dos produccions van representadas fins ara, *Faust* y 'l *Trovatore* las dues ab èxit bastante satisfactori, sempre que la cosa 's miri baix lo prisma de la baratura dels preus.

En l' última sobre tot tinguerem ocasió de aplandir à la Sra. Gay, que té una veu molt bén timbrada y una figura hermosa, y que no dupto 's lluhirà encare més, una vegada haja desaparecut 'l emoció inherent à tot debut.

Qui fa maravellas es lo mestre Sadurní que dirigeix la orquestra de una manera brillant, sortint al pas à totes las dificultats, com qui coneix molt bè 'l terreno que trepitja. Y jo ho crech que 'l coneix, ab los anys que porta de pràctica entre bastidores! Lo mestre Sadurní es un bon timoner, no sent d' extranyar, qu' encarregantse 'n ell, lo barco arribi à port.

CIRCO EQUESTRE.

Lo Sr. Alegria s' ha despedit per Nissa.

Felis viatje, bona sort y fins à la pròxima primavera.

N. N. N.

A MATILDE

LA MINYONA MÉS CAYA DE BARCELONA.

Permet, Matilde hermosa,
que, ab mots atents,
m' occupi en ta persona,
per breus moments,
puig que la mussa
me pica, sentant plassa
de crudel pussa.

¡Qui tingués l' ideal vena
de potent poeta,
per cantar com ne calen
tos dons, nineta;
per ferte entendre

REYS.

—Se pensara que li porto
un caudal de juguets fins,
y total es una capsà
de cartró... y buyda de dins.

la guarda de la nostra hisenda y de la nostra vida. A uns tipus com aquests ab los quals s'encarregan de contreurehi relacions los tribunals de justicia.

Si s'haurán cregut que tot lo d'aquest mon s'arregla trampejant eleccions!

Per ara aném vivint y aném veyst. «Que todo se andará si la vara no se rompe», com deya en Mañé y Flaquer quan trobava pretext de atacar als liberals, y que ara que s'tracta dels conservadors, calla com un difunt.

Algúns periódichs publican llarchs anuncis y estrepitosos reclams del famós doctor Audet Solsona prometen la curació de la tisis, mediant l'ús de las píldoras antisépticas.

En aquest moment res més oportú que aquests cops de bombo.

Pobre doctor Koch!

Quan un pensa qu'en materia de curar la tisis tenim aquí a tot un Audet Solsona, inventor de les píldoras antisépticas, l'inventor de la linfa «ns fa una llástima!...

També 'ns ne fan y molta tots los metjes extranjers que van en busca de nous sistemes per curar la difteria, i tétano y altras malalties, per medi de la transfusió de la sanch.

Que s-desenganyin tots.

Aquí no hi ha més sabis que 'l Dr. Audet, ni més transfusió possible, que la de fer passar los diners desde 'l porta-monedas dels malalts a las butxacas del metje.

—Saben que hi enviat sollicitut al Ajuntament, demanantli que aixís que s'presenti vacant una plassa de burot se serveixi avisarme?

Sí, senyors, sí: lo càrrec de burot me té enamorat.

Allò d'estar de vigilancia, y aixís que s'veu una xicota guapa y revingudeta, acostàrseli y dirli: —«Alto, noya: haig de veure si portas amagada alguna cosa» y posar en moviment los dits resseguint tots aquells als i baixos, la veritat, ha de ser una cosa molt distreta.

Y en lo repertori hi ha encare molts més recursos.

Com per exemple 'ls que posan en planta 'ls burots del Passeig de Gracia, apena baixa un carruatge del tramvia.

Pujar à la plataforma, donar una ullada escrutadora à tots los passatgers y sobre tot à las passatgeras y ab l'excusa de que sota 'ls assentos pot haverhi contrabando fer jugar lo bastó, tocant pantorrillas y arrencant xiscles y exclamacions, la veritat, es una diversió de primera que a mi m'posaria de molt bon humor.

Y a qualsevol de vostés, també... ¿no es cert?

Y que en aquest punt la llibertat es compliria y sense aturador possible.

Ser burot es serho tot.

Perque figúrinse que davant de las protestas del pùblic, la comissió de consums s'enfada, l'arcalde president del municipi s'exaspera y tots los regidors cridan y reclaman... ¿qué pot succeir al cap-de-vall? Al cap-de-vall res enterament.

REYS.

—Dugas botast... Aquest soci
deu esperarre algo bo!
Donchs, te'n portaràs un xasco...
¡té, fillet... aquí va això!...

l' amor que 'n mon cor jove
tú has fet encendre!

Puig qu' al mirar tas formas
tan circassianas,
no sè pas lo que 'm passa
que 'm venen ganas
d' *algo* escabros,
y un disbarat faria...
ó potser dos.

Pero bè se 'm alcança
qu' es, lo paper
que faig al alabarte,
trist à tot ser,
puig ¡quàntas voltas
has tatxat mas paraulas
de pocas-soltas!

Y mon parlá' al pareixer't
intencionat,
més d' un cop à ton génit
solta has donat,
sens cap rahó

à fregar engegantme...
ó a^lgo *piljò*.

Pero ¿com à matarme
has atrevit;
lo meu cer qu' ans vivia
d' amor farcit?
¡tú qu' à la fl
sabs, que Déu fort castiga
tal procedit!

Jo ja 't veig per tas culpas
dins del infern,
sent dels famelichs diables
juguet etern,
y devegadas
veig com te fan brometas
molt endiabladas.

Aquí en eix mon de monas
¡tira peixet!
¡si 'n fas gruarne d' homes
ab tou pamet!
¡més ten present

MÁSCARAS.

—Apa, noya, que 't topa...

—Per què?

—Aquest es un regidor... es dir, un dels que saben y poden gastar...

Ja s'guardarán prou tots ells de renyar à cap burot.

Lo burot objecte del raga-polvo no tindria de fer res més que un molinet ab lo bastó, quadrarse ben bè y dir:

—¡Senyors, muixoni!... O sino en las més próximas eleccions de regidors, no contin pas ab l'ajuda del eos. Avants votarém tots plegats als republicans que à uns tipos com vostés tan reganyosos. Per lo tant, y perque hi haja pau que cadaescú s' estiga al seu puesto. Vostés à la Casa gran; nosaltres als fielatos, y campi qui puga.

A ca 'n Parés, los artistas han comensat à ex posar traballs al pastel.

En Brull ha exposat pastels; també ha exposat pastels en Mas y Fontdevila. Altres artistas se preparan també per exposarne.

—Sempre ho havia dit—manifestava un parròquia de la casa—per traballs de pasteleria, en lloc com al carrer de Petritxol.

Telégramas que aquests dies corran pels periódichs:

—«Lo doctor Koch ha dit que vol posar lo seu invent al servey de la humanitat»

—«Per un tubo de linfa del doctor Koch, se fa pagar una suma fabulosa.»

—«Creix l'entusiasme produxit pél invent del doctor Koch.»

—«S' assegura que un malalt que seguia el tractament del doctor Koch acaba de morir.»

—No es veritat que això s' presta pera fer un bon saynète?

Vejin si ho es de veritat, que tenim entés que ja hi ha un autor qu' està escribint una comèdia titulada: *Dr. Koch*.

—¿No 'ls ho deya jo?

Si s' arriba à realisar la conxorxa entre 'ls conservadors y 'ls reformistas, se diu que serà nombrat arcalde primer de Barcelona en *Cacicu* Tort y Martorell.

Per lo que puga ser y à fi de veure si realment s' ha d' escursar la vara, à las primeras de cambi 'l *real Caceritu* ha agafat lo tren y se 'n ha anat à Madrid.

—Ell ray! Pot molt ben viatjar... ¡com que passa ab mitj bitllet!

A un subjecte qu' estava contemplant lo desafio à billar que té efecte en lo café del teatro Gayarre, entre 'l francés Fournil y 'l andalús Sánchez, li va desapareixer, sense saber com, l' agulla de la corbata.

—¡Ja m' han fastidiat! —d'ra 'l pobre home.— Ho sento, no per lo que valia l' agulla, qu' era poch, sino per ser un recort de familia.

Y mentres s' ajupia à veure si per casualitat li havia caygut à terra, un concurrent va dirli:

—Pero, home, ¿qué fa?... ¿Qué no veu que encara la porta?

—¿Ahont?

—Tinga: clavada à la esquena.

* * *

Y efectivament, clavada à la esquena la portava.

Per lo vist, lo lladre, comprendent que l' agulla valia poca cosa, li havia tornada en aquesta forma.

Això succeixia precisament lo dia de ignocents. ¡Amigo, quina mà més fina per clavar llufas!..

Una dita sobre 'l *macht* dels dos carambolistas:
—A mi que no m' hi vingan: si M. Fournil fa una serie de 218 caramolas, las fa per allò que s' diu...

—¿Per qué?

—Res: las fa per caramola.

Los espanyols residents à Santa Fé (República argentina) han fet un regalo à n' en Peral consistent en una preciosa àncora d' or de catorze centímetres d' altura, acompañada de una tarjeta del mateix metall ab una sentida dedicatòria.

Pera fer regalos de aquests després del fracàs del submari, se necessita tenir una vena als ulls.

No en và 'ls espanyols que 'l fan, viuen à *Santa Fé*.

Demà la *Campana de Gracia* publicarà número extraordinari, ab motiu de haver entrat à any nou. Tant lo text com los grabats cridaràn l' atenció del públich, com la cridan sempre 'ls números extraordinaris de aquell popular periódich.

A LO INSERTAT EN L' ULTIM NUMERO.

1. XARADA.—*Fu lla-ra-ca.*

2. ANAGRAMA.—*Marti-Marit-Timar Tram-Mitra.*

XULOMANÍA.

Passan los anys poch à poch,
passan mil fets que s' enllassen;
pero 'l qu' es aquests tipos,
van aguantantse... y no passan.

L' AMOR AL CAMP.

—Ves que no te m' encadernis
ab lo bras tan despullat...
—No sabs que jo 'l freg no 'l sento,
teninte à tu al meu costat!

milia Arnús, lo ball del *Circul artístich* tindrà efecte en lo gran saló de la Llotja.

Per lo que á mi toca, ja tinch pensat lo disfrys. Un disfrys de circumstancies y molt apropiat al lloch de la festa.

‘M disfrazaré de accionista de la *Trasatlántica*.

No es veritat, com han dit algúns periódichs que la empresa de Novedats haja contractat al Sr. D. Lleó Odéna pera sustituir al Sr. D. Lleó Fontova.

Entre 'ls dos *Lleóns* no hi ha res de comú, sino 'l nom.

Ni 'l Sr. Odéna ha acceptat la contracta ab semblant intent, ni l' empresa de *Novedats* podia tampoch abrigarlo, tota vegada que molt avants de la sensible y may plorada mort de Fontova, ja s' havian fet gestions per ajustar al Sr. Odéna.

Per intrépidas las americanas.

Se assegura que una Mrs. Sheldon se proposa fer un viatje al Centro del Africa, sens altra companyia que la de unas quantas donas árabs y africanas, ab l' objecte de recullir ab lo fonógrafo los cants més notables de aquellas tribus.

—Qué volen que 'ls diga! Me sembla que 'ls salvatges del Africa quan vejan aquell floret de donas, no estarán per cansons.

En la colecció de tipos del malaurat Fontova que donarem en l'últim número, van apareix dos errors.

Lo grabat que diu: *Lluch; La rosa blanca*, ha de dir: *Un beneyt del cabás*. Y 'l Boter no pertany, com se deya allí, a *La ratlla torta*, sino al *Cercol de bota*.

Cada cosa en son lloch.

Sembla mentida que *La Renaixensa* no haja traduhit encare la següent noticia que llegeixo en un periòdich local:

«Se ha organizado en esta ciudat una cuadrilla de novilleros con el nombre de *Cuadrilla catalana*, dirigida por los novilleros Murulla y Chufero.»

Si desgraciadament en Pella y Forgas, à truco de sortir diputat conservador, abdica del seu regionalisme, es precis no desdenyar lo concurs que á la bona causa poden prestar la *Chufero*, en *Murulla* y 'ls demés aleys de la *Cuadrilla catalana*.

Lo primer ball de màscaras del Liceo 's veié molt desanimat.

Pocas màscaras, poca alegria... Lo únic que abundà sigué l'aburriment y 'l fastidi.

—L' amo del restaurant—deya un concurrent—fará un gran negoci: mira, mira, tothom badalla.

A lo qual un seu amic li va respondre:

—T' equivocas, porque ningú badalla de gana: tothom badalla de fàstich.

La Renaixensa 's mostra molt esperansada creyent que la Diputació té 'l propòsit de crear à no tardar molt una càtedra de llengua catalana.

Me sembla que *La Renaixensa* està equivocada.

La nova càtedra que projecta crear la Diputació no serà de llengua catalana, sinó de prestidigitació y cubileteig electoral.

Escena intima.

Marit y muller, com sol succehir moltes vegadas, comensan á picarse las crestas per res, per una frusleria que ni val la pena de parlarne. Pero com ni 'l un ni 'l altre volen cedir, se van encalabinant, las paraulas van pujant de tó y de les paraulas passan als fets.

No vull dir que arribin á pegarse, no. Lo que fan es anar agafant ara un plat, ara una copa, ara una cullera, ara una forquilla, y tirarho per la finestra.

En aquest moment arriba 'l criat y fa seguir lo mateix camí á la sopera y al vi.

—¿Que fas, insensat?—li crida l' amo.

Y 'l criat respón:

—Me figurava que volian anar á dinar al jardí.

Libros para Reyes

Obras para aguinaldos

ANUNCIS**DIETARIOS Y AGENDA DE BUFETE**

Desde 1 peseta á 4.

GRAN SURTIDO DE ALMANAQUES AMERICANOS

Desde Ptas. 0'35 á 6'50.

2.ª edició

ALMANACH

DE

LA CAMPANA DE GRACIA

PERA 1891

Està escrit per les primeres plomas catalanes y dibuixat pels més coneguts artistas.
Lo preu es com sempre: 2 ralets per tot arreu.

Inmenso surtido de libros propios para aguinaldos, con preciosas encuadernaciones.

AVÍS

Tenim unes magníficas tapas per encuadernar **La Esquella de la Torratxa**, que 's venen al preu de **UNA PESSETA**.

Obra nueva**LA ESPUMA**

POR

A. PALACIO VALDÉS

Dos tomos, Ptas. 8; en tela, Ptas. 10.

APELES MESTRES**LA GARBA**

Un tomo en quart, ilustrat per l' autor, y ab un prólech de J. ROCA Y ROCA.

Ptas. 3.

NARCÍS OLLER**LA FEBRE D' OR**TOMO PRIMER

Ptas. 3.

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de ditas obras, remetent l' import en llibrancies del Giro Mútuo, ó bé en sellos de franqueig, al editor Lopez, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrá á volta de correu franca de port. No respondrem de extravíos, ni remetent ademés 3 rals pél certificat. Als corresponentis de la casa se 's otorgan rebaixas.

LOPEZ-EDITOR. Rambla del Mitj, número 20, Llibrería Espanyola. Barcelona.

C. GUMÀ

NI LA TEVA NI LA MEVA
2 pessetas.

M. MARTINEZ BARRIONUEVO

LOS
BIENES AJENOS
NOVELA ESPAÑOLA

Un tomo en 8.º, Ptas. 1'50.

JULIO VERNE

CÉSAR CASCABEL

Forman la obra 4 cuadernos en 4.º magníficamente ilustrados.

Precio UNA PESETA el cuaderno.

B. PEREZ GALDÓS

ANGEL GUERRA

PRIMERA PARTE. — Un tomo en 8.º, Ptas. 3.

LA CHAQUETILLA AZUL. Un tomo en 8. ^o	Ptas. 1
LA VIDA ES SUEÑO, por Calderón de la Barca.	0'25
EL SÍ DE LAS NIÑAS, por Moratin	0'25

Ley de Sufragio Universal

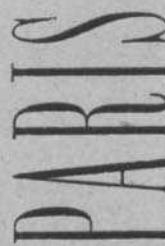
Ptas. 150.

A. VITU

VERSION CASTELLANA

La obra formará un soberbio volumen, tamaño folio, impreso con verdadero lujo, conteniendo más de 500 páginas de texto y 450 dibujos inéditos, ejecutados por excelentes artistas.

Completan la obra treinta hermosos

DE EMILIA PARDO BAZAN

grabados de gran tamaño, un plano de Paris y una carta de sus alrededores.

Constará de 25 a 28 cuadernos, al precio ínfimo de UNA PESETA el cuaderno, con objeto de hacerla asequible á todas las fortunas.

SUSCRICIÓN PERMANENTE

Lopez-Editor, Rambla del Centro, 20, Llibrería Espanyola.

ALFONSO DE LAMARTINE

GRACIELA. TOMO 46 DE LA BIBLIOTECA SELECTA. PTAS. 0'50.

por A. PALACIO VALDÉS

Ilustrada por M. ALCAZAR y J. CUCHY
2 tomos, 8.º. Encuadrados en tela,
Ptas. 10.

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de ditas obras, remetent l'import en libransas del Giro Mútuo, o bé en sellos de franqueig, al editor Lopez, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrá á volta de correu franca de port. No respondem de extravíos, no remetent ademés 3 rals pél certificat. Als corresponents de la casa se li organen rebaixas.

LA ESPUMA

3. ACENTÍGRAFO.—*Renegas-Rénegas.*
4. TRENCÀ-CLOSCAS.—*Los amantes de Teruel.*
5. LOGOGRIFO NÚMÉRICO.—*Armengol.*
6. INTRÍNGULIS.—*A ses.*
7. GEROGLÍFICH.—*Per Nadal pollastres.*

XARADAS.

A una nineta
mina de sal
que viu al Parque
y's diu *Total*.
Déu va donar-li
sens dupté un *hu*,
puig al mirarla
n' es ben segui.
de jove cándit
resta *dos cor*
prés en las xarras
de son amor.
Primera volta
que la vegí,
volgurent parlarli ..
Tres li vaig di.

FERNÁNDEZ.

ANAGRAMA.

Al ball del Circo va anà:
veyent fer bromes y ballar
en Roda, qu' es un *total*,
y tant lo van esbroncar.

MARE Y FILL.

—Pér dolent y per travieso,
los Reys no 't portaran ré...
—No 'm portaran?... Ja es ben raro...
¿com ho sab nixó vostè?

LO TEMPS Y L' ANY NOU.

—Casi no goso ú trencarlo!
estich tan escarmat!...
¡qui 'm diu que l' any que aquí 's tanca
no 'm resulterà covat!

que vermel·l lo van deixá
com un *total*, l' animal.

SOCI DEL VALLESÀ.

MUDANSA.

Es una noya *total*
la neboda de 'n Marsal
es una *total* molt maca
la neboda de la Paca;
té una *total* molt bonica
la petita de la Xica
y tot sovint li fa *tot*
perque s' adormi del tot

ALLEUDIV OCSENARF.

TRENCA CLOSCAS.

LOLA NANAS Y EPIÓ.

TÀRREGA.

Formar ab aquestes lletres lo títol de dos aplaudidas comedies catalanes.

L. K. KAU.

GEROGLIFICH.

::

+

TTTTTTT

TTT

+

INGL

eeeeee

000

NOT DE SARRIÀ.

BARCELONA:

Imp. de Lluís Tasso Serra, Arco del Teatro, 21 y 23.

ESPERANT.

—Apa, Marieta, espavilat,
que avuy estich mitj dejú.
—Ja acabo: entre tant, ensuma
y entérat bê del menú.

A LO INSERTAT EN L' ULTIM NUMERO.

1. XARADA.—A-na-co-re-ta.
2. Id. 2. —Pa-lo-ma.
3. ANAGRAMA.—Set-Tes.
4. MUDANSA.—Amparo.
5. TRENCÀ-CLOSCAS.—Sant Feliu de Guixols.
6. LOGOGRIFO NUMÉRICH.—Armengol.
7. ROMBO.—

P A L
P A L L A
G A L L I N A
L L I M A
A N A
A

8. GEROGLIFICH.—Per sicilians Sicilia.

XARADA.

AL SIMPÀTICH VIATJANT D. JOSEPH PUIG.

Vosté, Puig, que representa
la casa de mes hu-dos
que 's coneix à Barcelona,

á San Gervasi y al Clot,
y endevina las zaradas.
perque hi té gran afició.
vegi, cavili una mica
(sense molestar'shi molt)
y li prometo de veras
si troba la solució
fer un viatje á Total
v fins si vol á peu coix,
ó á Dos-invers-tersa-inversa
que 's mes lluny y perillós

J. M. BERNIS.

ANAGRAMA.

La *Total* qu' en tot *total*
va dirm'e abir tot ballant:
—No s' arrambi tant, Pasqual,
que ab un xich ja n' hi ha bastant.

E. SUNYÉ Y S. LOPEZ.

ACENTIGRAFO.

—Mira, Carmeta, pèl nen
cuina *total* que hi comprat.
—Y ara, vaya un disbarat!
aquel casa no hi *total*.
—Dirém al vaquer d' abaix
(puig crech que dirà que sí)
si pagant la vol tení
un quan temps al seu corral.

J. ALAMALIV.

TRENCA CLOSCAS.

S. O. ALIÉ.

SASTRE.—CADELL, DOS, SEGÓN PIS,
ALP.

Formar ab aquestes lletres los titols de dos aplaudides
sarsuetas castellanes.

R. OJEDA LÓPEZ.

LOGOGRIFO NUMÉRICH.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	—	Poble de Catalunya.
1	9	3	6	7	6	7	5	—	Id.	id.
1	9	3	6	2	4	9	—	Id.	id.	id.
8	7	3	2	4	9	—	Id.	id.	id.	id.
6	9	3	3	2	—	—	—	—	Riu espanyol.	—
3	2	6	9	—	—	—	—	—	Poble de Catalunya.	—
1	2	3	—	—	—	—	—	—	Part del cos humà.	—
3	7	—	—	—	—	—	—	—	Musical.	—
3	—	—	—	—	—	—	—	—	Consonant.	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	JAUMET DE VILAFRANCA.	—

INTRÍNGULIS.

Buscar un nom que anantli trayent una lletra del darrera, diga: 1.º en las casas n' hi ha, 2.º també n' hi ha en las casas, 3.º n' hi ha à Barcelona, 4.º signe aritmètic en castellà, 5.º un riu y 6.º consonant.

MR. EUGÓN Y C. *

GEROGLIFICH.

PERILLS

D P

O L L A

L S

P

I I I

NAS DE PUNTA INGLESA.

BARCELONA:

Imp. de Lluís Tasso Serra, Arch del Teatro, 21 y 23.